

Pod záštitou pan Ilijany Jotové,
Viceprezidentky Bulharské republiky

MALEBNÉ BULHARSKO
BULHARSKÉ LITERÁRNÍ TRASY
Mezinárodní akademický program
2021 – 2022

SPOLUORGANIZÁTOŘI:

Ministerstvo školství a vědy

Plovdivská univerzita „Paisije Chilendarského“

I. KONCEPCE PROGRAMU

Akademický program „Malebné Bulharsko“ je založen na moderním chápání mezikulturní komunikace jako „transferu“ a sdílení znalostí a hodnot. Je i výsledkem hlubokého přesvědčení, že akademická bulharistika, rozvíjená v rámci země i v zahraničí, je neúčinnějším prostředníkem mezi kontexty, nejpřípravenějším „vyslancem“ bulharské kultury.

Program realizuje **druhou etapu projektu**, jenž si určil ambiciózní cíl opatřit Vazovův cestopisný sborník „Malebné Bulharsko“ (sui generis literární geografii pro Bulhary) opačnou perspektivou – **za pomoci uměleckých textů** (tj. prostřednictvím hlasů Javorova, Jovkova, Radičkova..., G. Gospodinova nebo T. Dimové) vytvořit **pro zahraniční čtenáře** (žáky, studenty, vyučující; profesionály i milovníky) **Literární atlas a Virtuální mapu** lákavě krásného, a zatím stále ještě dobrodružně neznámého Bulharska. Integrují se do nich detailně zpracované trasy, které představují rozmanité aspekty bulharské kultury. Jejich vytváření je orientováno s ohledem na potřeby vnějšího uživatele a sleduje jeho postoj k novému a kulturně provokativnímu.

Každá trasa je vystavěna kolem konkrétního tématu (například: „Hudba a lyrika – bulharské přechody“) a kombinuje specifika místní kultury s určitým množstvím textů které jsou pro ni reprezentativní. Například: *Kazanlak a Čudomir; Dobrič a Jovkov; Pomorie a Javorov; Trjavna a Petko a Penčo Slavejkovi* atd. Trasy zahrnují rozmanitost plynoucí z kombinace literární sféry s dalšími oblastmi bulharské kultury (etnologie, archeologie, architektura, hudba atd.). Besedy pro každou z těchto tras jsou vytvořeny v příslušných jazycích a jsou k nim přiloženy překlady vyhotovené pro tento konkrétní účel. Dalším požadavkem je zahrnutí topoi, která zůstávají stranou obecně populárních turistických objektů, stejně jako přírodních pozoruhodností, rezervací atd.

Budou vytvořeny prezentace, které je třeba obhájit na jednotlivých zasedáních pracovních skupin v rámci speciálně uspořádané putující konference. V poslední fázi zasedne porota představitelů některých ze zúčastněných univerzit a určí nejatraktivnější trasu.

II. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ÚČASTNÍCI

Organizační struktura je založena jak na existujícím a aktivně fungujícím systému lektorátů, který řídí bulharské Ministerstvo školství a vědy, tak na bulharistických pracovištích na zahraničních univerzitách. Vytvořeny byly pracovní skupiny na 10 univerzitách:

Athény (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών); **Varšava** (Uniwersytet Warszawski); **Benátky** (Ca' Foscari University of Venice); **Vídeň** (Universität Wien); **Lublaň** (Univerza v Ljubljani); **Plovdivská univerzita „Paisije Chilendarského“**; **Petrohradská státní univerzita**; **Sofijská univerzita „Sv. Klimenta Ochridského“**; **Štrasburk** (Université de Strasbourg); **Heidelberg** (Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg)

Všichni vedoucí univerzitních pracovních skupin jsou etablovanými vědci: Bulhaři i zahraniční odborníci. Tým účastníků programu shromažďuje v působivé paletě „širší“ akademické Bulharsko. Například spolu se studenty z Lublaně, Vídně a Petrohradu (jsou to především Slovinci, Rakušané a Rusové) se na práci v rámci projektu aktivně podílejí též bulharští studenti ze Sofijské univerzity i z Plovdivské univerzity. Mezi „cizími“ účastníky jsou studenti bulharského původu, děti emigrantů; jsou tam ale i studenti bulharistiky, kteří zatím ještě v Bulharsku nebyli, studenti doktorského studia, jejichž vědecká činnost si vyžaduje opakované pobyty v Bulharsku a pro něž je bulharistika zvolenou cestou profesní realizace.

Odborné vedení programu:

prof. d.f.n. Ljubka Lipčeva, **Vedoucí tým spoluorganizátorů:**

N. Mladenova (Kabinet viceprezidentky), N. Michalevska (Ministerstvo školství a vědy), doc. dr. N. Černeva (PU „Paisije Chilendarského“)

III. OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY A JEJICH VYUŽITÍ

1. Vydání knižní publikace **LITERÁRNÍ ATLAS „MALEBNÉ BULHARSKO.“**
2. Vytvoření **interaktivní platformy „MALEBNÉ BULHARSKO“ s volným přístupem**, která:

2.1. Zahrnuje základní topoi a odkazy k besedám v příslušných jazycích; přeložené literární texty nebo z nich vybrané úryvky; fotografie a videa připojená k besedám atd. A to vše společně umožňuje uskutečňování virtuálních exkurzí po kompletně vyhotovených projektových trasách.

2.2. Nabízí překlad jednotlivých tras z originálního jazyka (řečtina, slovinština, francouzština aj.) do bulharštiny a do angličtiny. Tento dvojitý jazykový transfer besed umožňuje, aby se ve virtuálním prostředí akademického programu „potkaly“ kulturní preference nových generací Evropanů a aby tímto způsobem vzniklo „puzzle“ z jejich jednotlivých představ o bulharské kultuře.

2.2. Umožňuje volnými kombinacemi vytvářet nové trasy samými uživateli v souladu se osobními preferencemi a jazykovým vybavením.

2.3. Poskytuje bohaté možnosti pro vypracování metodických úkolů v souladu s cíli, které si nastaví jednotliví vyučující bulharského jazyka a kultury.

3. Možnosti využití atlasu a interaktivní mapy:

- Pro vzdělávací účely: podpora akademických a badatelských programů v oblasti bulharistiky na zahraničních univerzitách a zajištění práce tamních bulharských lektorů, podpora evropských akademických institucí a center s výukovými programy zaměřenými na etnologii, historii a literaturu Balkánu, jihovýchodní Evropu, slovanská společenství apod.; magisterských programů Evropská studia, Organizace/management turistického ruchu, Překlady a překladatelství a řadu dalších; vzdělávacích programů bulharských škol v zahraničí, spojených s výukou jazyka, kultury a dějin Bulharska; vzdělávacích programů cizích jazyků na bulharských gymnáziích a jazykové přípravy různého stupně vzdělání v rámci cizojazyčných filologických oborů v bulharských akademických institucích (germanistika, polonistika, novořecká filologie atd.), a stejně tak i všech forem mimoinstitucionálního vzdělávání, které zahrnuje bulharistickou problematiku.

- K prezentaci bulharské kultury: bulharskými kulturními institucemi při vytváření jejich kulturních programů a při práci s místními bulharskými spolky; k prezentaci příslušných regionálních center (Kazanlák, Plovdiv, Ruse aj.) či jednotlivých kulturních objektů zahraničním zájemcům (pro tento účel lze z multimediálního produktu získat vícejazyčně zaměřené informace spojené s konkrétním toposem); při sestavování skutečných tras pro potřeby bulharské kulturní turistiky, ve všech mezinárodních fórech zabývajících se kulturním transferem a působících v online prostředí atd.

- K popularizaci bulharské literatury v rámci co nejširší čtenářské obce mimo bulharský kulturní kontext. Volný přístup k překladům bulharské literatury, jenž program poskytuje, umožňuje rozvoj profesních překladatelských i zájmových fór kritické recepce; iniciativ překladatelských organizací a/nebo jednotlivých překladatelů pro rozšiřování korpusů překladových textů, pro alternativní doplňování a obohacování základny překladových textů již zařazených autorů atd.

IV. PROGRAM V ČÍSLECH

ZÚČASTNĚNÉ UNIVERZITY 10	VEDOUCÍ SKUPIN 13
Ú Č A S T N Í C I	
42	
Studenti 30	Mladí vědci a doktorandi 12

ZAHRNUTÍ BULHARŠTÍ AUTOŘI
76

VYHOTOVENÉ TRASY	
15	
ZAHRNUTÁ TOPOI	
35	
Vícekrát	Jednorázově
8	27
Počet zahrnutí	
30	27

MALEBNÉ BULHARSKO BULHARSKÉ LITERÁRNÍ TRASY

Mezinárodní akademický projekt

Část III

únor 2023 – únor 2026

SPOLUORGANIZÁTOŘI:

Ministerstvo školství a vědy

Plovdivská univerzita „Paisije Chilendarského“

I. KONCEPCE

Nová etapa rozvoje projektových činností (část III) je založena na výchozí představě o mezikulturní komunikaci jako „transferu“ znalostí a hodnot, na umělecké literatuře jako výjimečně úspěšném zprostředkovateli pochopení mezikulturních rozdílů a na zástupcích mezinárodní akademické obce bulharistů: studentech, mladých vědcích a etablovaných výzkumnících – nejlépe připravených „vyslanců“ bulharské kultury.

Úspěchy předchozích dvou etap projektu je třeba doplnit o základní ukazatele (pracovní jazyky, prezentování bulharští autoři a s nimi spojená topoi, vytvořené besedy, vytvoření nových překladů atd.) a zdokonalit tak možnosti jejich využití v oblasti vzdělání, ale i v širším kontextu mezinárodních kulturních kontaktů.

II. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ÚČASTNÍCI

Organizační struktura se opět skládá z pracovních skupin na 10 univerzitách, přičemž čtyři z nich jsou novými účastníky:

Ankara (Ankara Üniversitesi), **Varšava** (Uniwersytet Warszawski); **Benátky** (Ca' Foscari University of Venice); **Lublaň** (Univerza v Ljubljani); **Neapol** (Università degli Studi di Napoli Federico II); **Plovdivská univerzita „Paisije Chilendarského“**; **Praha** (Univerzita Karlova v Praze); **Segedín** (Szegedi Tudományegyetem); **Sofijská univerzita „Sv. Klimenta Ochridského“**; **Štrasburk** (Université de Strasbourg).

Vedoucí pracovních skupin:

Dr. Asja Asenova, doc. Dr. Grigor Grigorov, prof. d.f.n. Ljubka Lipčeva-Prandžieva, prof. Dr. Ljudmil Dimitrov, Dr. Maja Padeška, doc. Dr. Mirjana Janakieva, Dr. Nadežda Stojanova, Dr. Sylwia Siedlecka, prof. Dr. Hüseyin Mevsim, Dr. Jaroslav Otčenášek

Odborné vedení programu:

prof. d.f.n. Ljubka Lipčeva-Prandžieva

Manažerský tým spoluorganizátorů:

Nad'a Mladenova (Kabinet viceprezidentky), Natalija Michalevska (Ministerstvo školství a vědy),
doc. Dr. Nad'a Černeva (PU „Paisij Chilendarský“)

III. AKTIVITY

Plnění aktivit společného Mezinárodního interdisciplinárního projektu „Malebné Bulharsko. Literární trasy“, část III, zahrnuje:

1. **Vylepšení existující on-line platformy „Malebné Bulharsko“** o nové digitální vzdělávací zdroje:

1.1. Zahrnuje doplnění platformy o tři nové jazyky: turečtina, maďarština, čeština.

1.2. Vytvoření **nových cizojazyčných besed**, uspořádaných do kompletních literární tras.

1.3. Synchronizaci nových zdrojů s **virtuální mapou** platformy.

2. Organizace a realizace **tří interdisciplinárních fór**, dvě z nich proběhnou mimo Bulharsko („*Malebné Bulharsko – interdisciplinární dialogy v cizím kontextu*“) v jazyce odpovídajícím příslušnému kontextu a jednoho fóra v Bulharsku, které proběhne v bulharštině: „*Malebné Bulharsko – interdisciplinární dialogy doma*“ (zahrnuje komplexní představení všech nových besed).

3. Implementace **on-line publikace**, digitální kopie knižního vydání díla LITERÁRNÍ ATLAS „MALEBNÉ BULHARSKO“ – zpřístupní se na on-line platformě „Malebné Bulharsko“, stejně tak se na website MŠV (MOH) objeví link k této publikaci.

4. **Doplnění a publikování Druhého dílu** vícejazyčného díla LITERÁRNÍ ATLAS „MALEBNÉ BULHARSKO“, které bude zahrnovat i nově vytvořené cizojazyčné besedy pojímané jako „kulturní portréty Bulharska“.

